ייִדישע פעסטער צייטונג

דיזעס בלאט ערשיינט
דריימאל וואכענטלך
(מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג)
אונד קאסטט
פיר אסטערייך-אונגארן
(אנזיכהייג 8 גולדן אסטר. וויר.
האלבהייג 4 גולדן אסטר. וויר.
פיערטעלהייג 2 גולדן אסטר. וויר.)
פארס אויסלאנד
(אנזיכהייג 9 גולד. — קר. אק. וויר.
האלבהייג 4 גולד. 50 קר. אק. וויר.
פיערטעלהייג 2 גולד. 25 קר. אק. וויר.)

אויף דיזעז צייטונג קאנן מאן
יעדמן מאג
פרענומעריראן.
אונד דער פרענומעראנדאנס-פרייס
בעזינגט מיט דעם עסטאנד דיס
פרעסען בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט,
ווייטצנער בולוואר נומ' 29,
וואהין מאן אייך דיא פרענומעראנ-
אנס-גאלדער צו זענדען בעליעבט.

ביראפעסט, מיטטוואך ו אייר ה'תרמ"ה.

זיעבצעהנטער יאהרגאנג Nr. 46

Budapest, 22. Arpil 1885

אים אינטערעססע פאלאסטינא'ס.

ניכט אזגע אבזוכט האבען ווייר אין אינזערעם מאגאזין ווישטאר-טיקעל דיא אינטערעסאנטע אונד וואהרהאפט לעהרייכע איינשטעללונג דעם הייל-גען לאנדעס מאגליכסט נגעגען צו שילדערן פער-זוכט, ווייר האבען דאביא — אפען געשטאנדען — איסער דעם זשורנאליסטישען אינטערעססע, דאס איינען זאלכען דאנקבארען שטאפף מיט פיידען איפארבייטעט. נאך אין אנדערעם אינטערעססע פאר אייגען, דאס אינגערעססע דעם הייליגען לאנדעס.

ייען אינגאן אינזער טהייערעס פאטערלאנד, דורך זיינע לאנדעסאיינשטעללונג, דיא געבענבייא בעטערקט, צור קלייגען ווערלאיינשטעללונג הינגעלאנגען איזט, דעם געבילדעטען איינאפ בעייזיגען ווייר דענן דאס איזט דיא איינאבע דיעזער איינשטעללונג) דאס עס ווירכאיינ ניכט זא צוריקגעבליבען איזט, ייא דעם דיא פיינדע אינ-נארונג דעם איסלאנדע בייברינגען מאכטען, ווענ-אינגאן בעייזיגען ווירד אונד דאס ווייר עס גלאנ-צענד בעייזיגען — דאס עס אין אללען געבעטען דער קולטור פארטשרטטע איפפעזיגען דאס, דיא עס ווירד דען ווייסטלבען שטאאטען אנזיהיגען זא ווירד איר דיא איינשטעללונג דעם הייליגען לאנדעס — נאטירלך אין פיער מרינגרען מאסע — דען בעייז ערבריינגען. דאס דיא פארשטעללונגען, דיא מאן זיך אללגעמיין איבער דיא קרישטענאם מאכט, דורכאיינ פאלש זיינ.

פאלאסטינא דאס אינגע אינזרישטריע, דאס דאסז זיך מיט אפפענען אינגען ניכט דיינגען, באלד ווערדען זיא זעלבסט גערעגנרישע דאסזען זיך דיע-פאן צו איבערצייגען, באלד ווערדען זיא מיט איינ-גען אינגען דיא הערלישען אונד מאגיפאלטיגען אר פענדאלשטענדייגען, דיא שאנען שטיגמעטע, פעדלמשטע- אונד ווילבעראבייטען ווערען אונד בעיזאנדערען, דיא דייכען טעפפיכע, טהיפפאדאנגע ווייגעשטאפפע אונד צאהלרייכע אנדערע אינדיס-טריעגעגיינסטאנדע, ווערדען אין איהנען ווערען ווייס-פעל בעגייליך דעם פארהאנדענוזינס אינער פאל-אסטינענען אינדיסטריע געשטריטען, עבענזא ווייא דיא איסגעשטעללטען פראיעקטע דער אלטע-ביבלישע „מקוה ישראל" זיא פאן דעם פארהאנדענ-זין אינער ניכט גערעגנען באלענקלטיר איבערי-ציגען ווערדען.

ווייא קאממט עס נון, ווערדען זיא פראגען, דאס אינזערע גלייבענסגענאססען אים הייליגען לאנדע, טראטץ דיעזער אינדיסטריע, ווערכע זיך עס גאסטען טהייל אין איהרען האנדען בעפינ-דעס, טראטץ דער בארעגמלטיר, ווערכע איינס-שליעסליך זיא גערשאפפען האב-בען, ווייא קאממט עס, דאס זיא טראטצאללדעם אם הינגערטיגע גאנגען, זיא טראטצדעם זיא אים פאסט אללען לאנדערן, זיא ווידען ווארגען, ווענ-אייך נור שפארליך, אבער דאך אינטערעסטע-ווערדען?

אונד דאס אינזערע פאלאסטינענשען גלייבענס-בריידער דעם הינגער אונד עלענד פרייזגעגעבען זינד, דארבער בעלעהרען אונז אייסער דען עי-שטערגיגען נאטהרפאפען, דיא פאן צייט צו צייט אונס הערבערגיגען, אייך דיא אנגאבען דעם הערבערגיגען ש ו נ א ר ין, דער זיך 12 יאהרען מיט אינערמידלכעם אייפער אין דעם יאטשרלישען ד'אנזעגייזיג אין ערזואלעם ווידמט, אונד דער זיך אייגגען טאגען אלס שאפפער דער פאלאסטינענשען איינשטעללונג אין אינזערער מיטטע ווילט.

פאן דען 14—15 טויזענד יודען, דיא אין יעדי-זאלעם וואהנען, זא ערצאהלט דר' שוואיין, זינד וועגנסטענס צ ע ה נ ט ו י ז ע נ ד דער שיעק-ליכסטען נאטה אונד ארמטה, דען ענטזעטצליכ-סטען עגטבעהרונגען פרייזגעגעבען, יא נאר פיעלע לאפפען גערעדעט מיט דעם הונגערטאדע.

ייא — פראגע אך — שטעהען דענן אללע דיעזע אזגע בעשאפטיגונג, נאהרם דענן ניכט אי-גען טהייל דיא אינדיסטריע, דערען ערציינגיסס דיא הערר ווייר איינשטעללונג בריינגען, אינ ווערדען דיא דענן ניכט אייך פאן אינסען אינטערעסטעט?

„דאס דיא אינטערעסטעטזינ פאן אינסען בע-טריפפט, זא איזט דיעזע קיינס פיר איינען גערינגען טהייל דער בעטרעפפענען גענוגענד. אינדארעטע-טע דר' שוואיין — נאכדיין בעמערקטע עס אבער אינגאן, ווערלכעס נ ו ר ז ו ה ר, ז ע ה ר ג ר י נ ג ען אנטהייל אן דען אינ-טערעסטע בעטרעפפט. נון דיעזע אנגעטאנאיינען בעטרעפפענדען טהייל ערגאנצען, דא ווארעטען אבער דאס אינגלוק, דאס דיעזע ערציינ-גיסס נור גערינגען אבזאטען פינדען, אונד דאס איך דיעזער גערינגע אבזאטען דען יידישען ארבייטען אונד מיטטערן ד ו ר ך דיא מ ו ס ס ו א נ ג ע ע נטפפסען וארדען איזט.

נעמליך ווייל עס בייספיעל דיא אינדיסטריע דער אלפענאלארבייטען, דיא פיהרער אויס-שליעסליך פאן דען יודען אין ערזואלעם בעטריי-בען וארדיג, מעהרערע הונדערט יידישע מיסטער אונד ארבייטער מיסטען אירדיג ארבייטען אינפאר אינשטעללען, ווייל אירדיג ארבייטען קיינע אב-ואטען פינדען קאנן. דיא מיסבאנאיע בעטריי-בען נאמליך דיעזע ארבייטען זיינ קיינעס אים גראנ-דען אונד דאבען דאדורך דאס פארהאנדענע אב-ואטצגבעבעס פאסט נאגען אין זיך גערישען. דיא יידישען ארבייטער ווערכע דער הונגער אין דיעזע ווערקשטאטטען טריבט, ווערדען הער נאר אונד אירער ווערגיאן אבזעהרדיג געמאכט אונד בייא נאר פיעלען אויס עס דיעזען ווערלעגשאבערען — לוידער — בעדייטס גערינגען, דען אנגעשאממטען נעמיגען פיר בראד אבצוקייפען. נאטירלך ווענדעט זיך, ווייר עס נור פרעמאנ, מיט עקעל אונד אב-שיא פאן דיעזען ווערקשטאטטען אב. אונד זא קאממט עס, דאס הונדערטע פאן פליסיגען אונד טיכטיגען ארבייטערן בעשאפטיגונגסלאז פער-קיממערן.

„אונד לאסט זיך דענן הער קיינע אבהילפע שאפפען?"

„אייא אין גלייך ווענ נ ו ר ן גלייכנס קאנ-טע הייר נאר פיעל באווס, נאר פיעל אממער אונד עלענד אבזעהנען אונד נאר פיעל נוטצס שאפפען, ווענ עס בייספיעל אין איינגען שטארטען דרעסדסלר, קייפלטשע אדער אייך פרייאטע בע-שטעללונגען אלבער אלפענאלארבייטען, ווייא איך זיא הייר איינשטעללען ווערדיג. מאכטען מאכ-טען, אים זיא דאנן ווייטער צו פערזיכען, ווייא איך זיא עטווא פערזיכען קאנגטען, דענן איך בין איבערצייגט, דאס זיך אין ווערגס אירטע מעהרערע איינגען טאגען אלס שאפפער דער פאלאסטינענשען איינשטעללונג אין אינזערער מיטטע ווילט.

אין דען 14—15 טויזענד יודען, דיא אין יעדי-זאלעם וואהנען, זא ערצאהלט דר' שוואיין, זינד וועגנסטענס צ ע ה נ ט ו י ז ע נ ד דער שיעק-ליכסטען נאטה אונד ארמטה, דען ענטזעטצליכ-סטען עגטבעהרונגען פרייזגעגעבען, יא נאר פיעלע לאפפען גערעדעט מיט דעם הונגערטאדע.

ייא — פראגע אך — שטעהען דענן אללע דיעזע אזגע בעשאפטיגונג, נאהרם דענן ניכט אי-גען טהייל דיא אינדיסטריע, דערען ערציינגיסס דיא הערר ווייר איינשטעללונג בריינגען, אינ ווערדען דיא דענן ניכט אייך פאן אינסען אינטערעסטעט?

„דאס דיא אינטערעסטעטזינ פאן אינסען בע-טריפפט, זא איזט דיעזע קיינס פיר איינען גערינגען טהייל דער בעטרעפפענען גענוגענד. אינדארעטע-טע דר' שוואיין — נאכדיין בעמערקטע עס אבער אינגאן, ווערלכעס נ ו ר ז ו ה ר, ז ע ה ר ג ר י נ ג ען אנטהייל אן דען אינ-טערעסטע בעטרעפפט. נון דיעזע אנגעטאנאיינען בעטרעפפענדען טהייל ערגאנצען, דא ווארעטען אבער דאס אינגלוק, דאס דיעזע ערציינ-גיסס נור גערינגען אבזאטען פינדען, אונד דאס איך דיעזער גערינגע אבזאטען דען יידישען ארבייטען אונד מיטטערן ד ו ר ך דיא מ ו ס ס ו א נ ג ע ע נטפפסען וארדען איזט.

נעמליך ווייל עס בייספיעל דיא אינדיסטריע דער אלפענאלארבייטען, דיא פיהרער אויס-שליעסליך פאן דען יודען אין ערזואלעם בעטריי-בען וארדיג, מעהרערע הונדערט יידישע מיסטער אונד ארבייטער מיסטען אירדיג ארבייטען אינפאר אינשטעללען, ווייל אירדיג ארבייטען קיינע אב-ואטען פינדען קאנן. דיא מיסבאנאיע בעטריי-בען נאמליך דיעזע ארבייטען זיינ קיינעס אים גראנ-דען אונד דאבען דאדורך דאס פארהאנדענע אב-ואטצגבעבעס פאסט נאגען אין זיך גערישען. דיא יידישען ארבייטער ווערכע דער הונגער אין דיעזע ווערקשטאטטען טריבט, ווערדען הער נאר אונד אירער ווערגיאן אבזעהרדיג געמאכט אונד בייא נאר פיעלען אויס עס דיעזען ווערלעגשאבערען — לוידער — בעדייטס גערינגען, דען אנגעשאממטען נעמיגען פיר בראד אבצוקייפען. נאטירלך ווענדעט זיך, ווייר עס נור פרעמאנ, מיט עקעל אונד אב-שיא פאן דיעזען ווערקשטאטטען אב. אונד זא קאממט עס, דאס הונדערטע פאן פליסיגען אונד טיכטיגען ארבייטערן בעשאפטיגונגסלאז פער-קיממערן.

„אונד לאסט זיך דענן הער קיינע אבהילפע שאפפען?"

„אייא אין גלייך ווענ נ ו ר ן גלייכנס קאנ-טע הייר נאר פיעל באווס, נאר פיעל אממער אונד עלענד אבזעהנען אונד נאר פיעל נוטצס שאפפען, ווענ עס בייספיעל אין איינגען שטארטען דרעסדסלר, קייפלטשע אדער אייך פרייאטע בע-שטעללונגען אלבער אלפענאלארבייטען, ווייא איך זיא הייר איינשטעללען ווערדיג. מאכטען מאכ-טען, אים זיא דאנן ווייטער צו פערזיכען, ווייא איך זיא עטווא פערזיכען קאנגטען, דענן איך בין איבערצייגט, דאס זיך אין ווערגס אירטע מעהרערע יודען, פיעללייכט אויך ניכטיודען פינדען ווערדען, דיא איגע זאלכע קלייגגמיט גערגע קייפען, שאן דעסהאלב, ווייל זיא נור אין ערזואלעם בעייזטעט ווערדען, דארט אבער זינד דיעזע שאנען נגענגע-שטאנדע גאר בייללייג צו האבען. בעזאנדערס ווענ-גראסערע בעשטעללונגען געמאכט ווערדען, אונד גען ווערגען זיא, בייספיעל, ווייא דאדורך ערבייט ווער-דען מאכטע: דיא אליענאלצארבייטסטריע אין ערזואלעם מאכטע אויפבלייהען, גאר פיעלע מאכ-טען זיך דער ארבייט צייגען, טייגערע פאן הונגערלייען אלבייט ארבייטען, מאכטען דורך עהרלייכע ארבייט אויך בראד פערדיענען, דען מיס-סיאנארען מאכטע דאס הונגערלייד געגעגע ווער-דען, אונד דאביא האטטען אייך דיא בעשטעללער איינגען נישטען. האנגטע אייך דיעזעס ערבייטען, זא מאכטע אייך יאהרלייך מיינע הערשערגיגען, לאסטען אונד מיהע אלס ייילגיר פעראכטיג בעטראכטען, ווייא אבער אללא אייך דאס בעגיגנען?

„זיא מיסטען דאס פיעלען טייגער אונזערע גלייבענסגענאססען ערצאהלען אונד איהנען צייגען, דאס זיא גערעכט אונד אינטערעסטעט פינדען מאכטען.

„אייער אבער אין אללעם שפראכאיינ גערעכטען?"

„אין אללעם שפראכאיינ ווייר דיא „יידישע פעסטער צייטונג" ווייר.

„ווייא, זיא יאללען דיא אבע צור אייהרען מאכען? פראגט דער ווארעטע מאנן פרייהיג ערגעגט.

„מיט טייגער פרייהיג" אנטווארטעטע אייך „אייך יאהרע ניכט ערעטה דען נאמען ווייל צו פיה-רען, ווענן אייך עס ניכט טהון מאכטע.

„טייגער הארר, אים נאמען אינזערער האר-בענען גלייבענסבריידער" ווערערגט דאכטאר שוואיין הערצלייך, „אבען דיא אינזערען אינגאריש-ן בריידערן, דאס אייך בעייזטעט בו אים אינטערעססע דיעזער הייליגען אבע מיט ווערעם אינגעגען אין פערבינדונג צו טרעטען אונד ערע אייסטנאפפ צו ערהייהען, דיא מאנגען זיך גיר פיהיגר אן אייהר גע-שאטעטעם בלאטט ווענדען." מ. מאבאלטשי.

דיא אבשטיממונג אים פארלאמענטע.

דיבסבאנס-אויזענס פעטש' פערקונדעט ואכען (2 אייר) דאס אבשטיממונגסרעזולטאט. 200 אבגעארדנעטע שטיממטען פיר דיא אנגאבע דעם אינעשטאלטשטען גוטעטעגעטזיואר פעם איבער דיא יעפארם דעם אבגעארדנעטען 133 שטיממטען דא-ענגען, 119 אבגעאבגעטע יארען אבזיעזיר. דער גוטעטעגעטזיואר ערשיינט אלזא מיט איינער מא-יארטאט פאן 77 שטיממטען צור גרונדלאגע דער שטעגארלעגאטטע אנגענאמען.

צור טאגעסגעשיכטע.

דיא פראגע אב קריעג אדער פריעדען ווירד זא פערשערפען בעגאנטוארטעט. דיא לאגע איזט זא פערזאנדערלך ווייא אדם אפיציעלעטער אונד ווייר עגטהאלטען אונס דעסהאלב אונזערען לעזערן אללע דיעזע צווייפעלהאפטע בעריכטע איפטיטשען. דאס איינע איזט ערזאך גייוס, דאס עגגלאנד דען פריידען מאכטע, דען אבער הוססלאנד דורך אומ-מער ווייטער גתהענדע פארדערונגען אונד אנשפר-בע אינמאלך צו מאכען וודס. ווארהעגד דיא בי-דען מאכטע מיט אינאנדער פערזאנדלען, ווענען דיא דאביא אורדיג הוסטענגען פארט.

דעם האוס. שאדע דאס יענע נאשטוג „וויבערע שאָגעל" פעהלט, איס דערען פערערן גור גיפט אונד גאללע פלעסט, דיא מיט איהרעם העפהעפ געשרייא דאס לאנד אנפיללען, אונד דיא נאנץ גוט אדס בפרות האשטען געבריכט ווערדען קאנגען. דא ווער שאן בייא דען טהערען זינד, וואללען ווער איך ערוואהנען, דאס פיינדע פאן דעם טרייעסטען טהערע אויף דער הונדעאוס שטערלונג איהרע פיידע האבען ווערדען; דער דיקקע מאפס, דאס שלאנמע ווינדשפעל, דער דיעזיגע גיפנדלאנדער, דאס גיעדלכע שאפהונדכען, שאפער, פלישהויער, „אנער", „אונד האשהונד ווערדען דארט פערטרעטען זיין געבען דעם געלעהרטען פודעל, דער זיינע קונסטשטיקקע פראדוצירען ווירד. לידער איטז איך ערדען גיכטס פאללקאממען! אונד זא ווערדען בייא דיעזער איטשטעללונג וויטדער דיא אנטיסעמיטישען קלאפער פעהלען, דיא טאטען דער פעראדונג, דאס יעדער הונד איגען מוללקארב טראגען מוסס, נאך אוממער אהנע מייל קארב הערומלייפען.

פאן זאממטלכען אן אונגארן ערשיינגעדען צייטונגען ווירד איינע נוממער אים צ ו נ ג ס צ ו מ ע ר אויפגעלעגט זיין, (איך דיא אינזרינע,) עס ווירד איינעם פראנצאזען, ענגלאנדער, אומאליגער, אמערקאנער איינען בטטערן בייגעשמאקק פאן אינזערער טאללעראנין אונד פריהיטלכען געזינגונג, ווען ער דיא מיסגעבריטען דער פערריקטען געהירנע איינעם ווערהאוא, אנאדי אונד שמאנ לעזען, אדער דיא געהאסגען, דיא וואהרהייט פערערדענדען בילדער אים „אשטאאש", „באלאנד אישטאאס" אונד דערגלייכען שאנדלישעראטר ערבלוקקען זאללטע! — —

פיר דען מאנען דער בעזוכער איטז עכענפאללס געגאנגען: ביערהאללען, דעסטייראיכען, באקעריין אין הילליל אונד פלילל, איך איינע ס ע ג ד י נ ע ר פ ל ש ע ר - ט ש א ר ד א איטז אויפגעשטעללט, אין ווילכער אונגארישע נאציאנאלשפיזען: פישוופפע, טאפפען-נאקערל אונד פישע פעראכרייכט ווערדען; נור איינע יידישע דעסטיראציאן, דיא אין הערר גרינבערגער עריכטען וואללט, איטז פאן דעם שטארטמאנסטראט ניכט בעווילליגט ווארדען. דיא הערדען שיגען, וויא פאטער נאגדאטש צו דענקען, דער דיא יודען גערנע אנס אבערהויז אויפגעהמען ווילל, ווען זיא זיך — טויפען.

אם 1. מאי ווירד דיא ע ר א פ פ נ נ נ דורך דען קאנג אונד דען קראנפיינצען שטאטפגיטען. אן דיעזעם טאגע ווערדען נור דיא געלאדענען נאמטע צונגלאסען ווערדען, פיר דען צייטען טאג זינד שאן פרעמדע בעזוכער אן גראסער מענגע אן איסזכט גענאמען, זא צום בייספיעל, דיא גזעזלל. שאפט דער אטטעריריש-אונגארישען ריבענצוקער-

ערצינגער. אם 4. מאי ווירד בייא האפע אין דער קאנגיליכען בורג אן אפען אין פ ע ס ט שטאטפ פינדען.

ווייר ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראטען אונד פיינדע ווך מיט איהרען צישריפטען נור דיא רעקט אן אונזערע רעדאקציאן צו ווענדען.

אונד ביטטען ווייר דיא אדרעסס דייטליך וויא פאלגט אנצוגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

וויאטצנער בולווארר נוממער 29.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער-פרייז.

קאָרן 7,20—7,40 גולד. פער מאסטא.

גערסטע פוטטער-וואארע 6,80 — 7·10 גולד, מאלצ-וואארע 8. — 8.50 גולד.

קוקורוזין נייע 6.25—6.40 גולד. אלטע, — גולד.

האפער. 7,20 — 7,60 גולד.

ר ע פ ס (קאָהל) 12½—12½ גולד. פער אונגוסט-סעפטעמבער 13½—13½ גולד.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאגראם זאממט זאק:

פייא אב פעסט:) נומ׳ 0: 18 גולד. 60 קר. נומ. 1: 18 גולד. — קר. נומ. 2: 17 גולד. 40 קר. נומ. 3: 16 גולד 60 קר. נומ. 4: 15 גולד. 60 קר. נומ. 5: 14 גולד. 60 קר׳ נומ. 6: 13 גולד. 40 קר. נומ. 7: 12 גולד. 40 קר. נומ. 8: 11 גולד. 40 קר. נומ. 8½: 10 גולד. 40 קר. נומ. 9: 9 גולד. 40 קר. פיינע קליע 4.80 גולד. גראבע קליע 3 גולד. 90 קרייצער.

הילזענפרוכטע: ערבסען אונגארישע 9.—11 גול. לינזען —9.—15 גול. פיזאלען גראסע ווייסע 8. — —9.— גול. צוויבעל-באהנען, 10 — 10.50 גול. ראתע הירזע 6.50 גולד. הירזע בייזן, 11.50—11 גול. מאהן גרויער 52. גולד. בלויער 26.—28. גול. קומעל 45—50 גול. מאראזאמען, 6 — 7, גול. אנבוויזקען, 6 גול. (אללעס פער 100 קילא.)

האנפאמען פרייזע 30—13.50 גולדען.

ערדעפפעל 2,70—4 גולד. פער מעטרע.

שפרייטוס. נייע מעטאדע, אים קליינען —28. גוד, אים גראסען 27.50 גול. אלטע מעטאדע 29.50—30.25 גול. אללעס פער 10000 לישטר-פרעצענט.

צוויעשטקען, באסנישע אין זאק 40 13—18,75 גולד. סערבישע 8.92—14,50 גול.

צוויעשטקען-מוס (לעקוויאר) באנאטער 14.—15. גוד. סלאוואנישע 17 גולדען

צוקער, „אפפיזאדע 33.50—35. גוד. מעליס 32,— 33,25 גולד. פילע-צוקער —32,—32,50 גולד.

האניג געלוייטערטער 25—26, וואכסאָגיג — גול. וואכס 142—143 גולדען.

קלעגוואמען, אונגארישע 50—52 גוד.

ווינגשטיין, 66—67 גולד. יע נאך קוואליטאט.

אפפיזיקא. פיזיקא 36—40. שאפען 40 גול.

ריבאל, צו 35 גולד. פער מטרע.

רעפס-קיבען, 60—5 גולדד.

אינגשלוטט, (חלב) 40, — 41. גולד.

פעטראלעאם 23,50—23,75 גולד.

שאפפעללע. אין פאריגער וואוידען צוזקא 17000 ששיק פערשידענער נאשטענען פערקויפט. אז׳ צ׳: דייטשווילליגע 50 גוד. פער ק. — אונד סערבישע 105—120 גולד. נישפפעללע נעוואלצענע 105 גול. פער 102 ששיק.

הייטע פער — קילא. טראקקענע אונגארישע אנסע הייטע — קילא צו 110 — 112 גולד. — דעטשע קוה-הייטע — קילא 105 — 108 גולדען, האסהייטע 10.50—12,50 גול. פיסטלינגע 115—118 גול. (אללעס פער מאאר.) קאלבפעללע שאפטוואארע 220—225 גולד. —

לעדער, נעמאקטעס פפונדלעדער פאן 25—30 ק׳ 166—172 גולד. איינמאל פערזעטצטע טערצען פאן 10—15 קילא, 166—170 גולד. צווייטמאל פערזעטצטע טערצען 16—18 קילא 164—166 גולד. אונד דריטמאל פערזעטצטע טערצען 19—22 קילא 168—172 גולד. — אבגעלעדער: קוה-הייטע נעגערבטע 5 — 6 קילא 225—245 גולד. נעצאגענע 6 — 7 קילא 215—225 גולד.

קאלב-פעללע, נעגערבטע 6—9 קילא 345—375 גולד. בריזעע 9—12 קילא 445—475 גולד.

לאטטאציעהונג פאם 18-טען אפריל 1885.

ווייען . .	73	4	41	62	63
גראן . . .	35	59	53	36	83
טעמעשיואר .	16	40	42	29	46

פעראנטווארטליכער רעדאקטאר: מאקס סאבאלטשי.

קאָנקורז.

בייא דער לאשאנין-טונגארער אדטהאראכטען געמייינדע איזט דיא שטעללע אייגעס שביל שיין ומיין צו בעזעטצען, דער גלייכצייטיג אלס נאטאר אונד מאטיקנפיהרער צו פונגירען האט. דאס יאהרעסגעהאלט בעטראגט 300 פל׳ אונד 60 פל׳ וואהנונגספיישאלע, געבסט דער נאכצען שיטר. דיא גענען 150 פל׳ אייסמאכט. רעפרעקטאנטען וואללען איהרע, פאן דייא אנערקאנטען אדטהאראכטען ראבבינערן איגעשטעללטען צייגניסס אונטער אנגאבע איהרעס אלטערס אונד דער צאהל דער פאמיליענגלידער בין ריח אהל הבעיל אן דען פאר-שטאנד איזזעגדען, אדער פעריזאלין צום פראבעפאר-ראב ערשיינען, בראם דער אדצעפטטע עדראהלט 10 פל׳ ריזעפטעזען.

אדאלף רוזנאק פרעזעס.

אנצייגע.

אן אנבעטראכט דעסען, דאס איך דעם לאנדעס איזשטעללונגספראטצע מיינע בשר דעם טייראציאן בעשטעהט, אונד אן פארגיג מעהרפאכער איזפפיהרונג האבע איך דיא אנאדרעזע נעטראפפען דאס אן מיינער אם לאנדסאיזשטעללונגספראטצע, נאכסט דער גראסען מאשיזענאהרע ערריכטעטען „האלדמעזאיזאהרהעלער טשאדא" איין צוממער דעזעיזדט ווערדע, אין ווערבעם אין איינער בעזאנדערען קוכע בעריטעטע פיטע אויר קאלטע פלישפפיזען (פאן הינזוגען בשר-ווערכען) פערזוכט ווערדען. וואס איך דעם געעהרטען ווי. שען פובליקום הינטט צור געפאלליגען בעאכטונג אנצייגע.

אכטונגספאל

אינגאטין קוין.

איינגעטיטמער דער אם לאנדעסאיזשטעללונגספראטצע ערריכטעטען „הארמעזאיזאהרהעלער טשאדא".

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

ווייצען	קוואליטעט פער דעקטאָ	פער 100 קילאגראם
נארד-אונגארישער	75	8.70—8.80
„	76	8.85—8,90
„	77	8.95—9.—
„	78	8.50—9.10
„	79	9.15—9.20
„	80	9.25—9.30
„	81	—.——.—
פעסטער-באדען		—.——:—
„	75	8,85—9.—
„	76	8.95—9.15
„	77	9.10—9.25
„	78	9,20—9,35
„	79	9.30—9.45
„	80	9.40—9.55
„	81	—.——.—
וויסענבונער	75	8.85—8.—
„	76	8,95—9.15
„	77	9.10—9.25
„	78	9.20—9.35
„	79	9 30—9.45
„	80	9,40—9,55
„	81	—.——.—
טהייס	75	8,95—9.10
„	76	8.05—9.25
„	77	9.25—9.35
„	78	9.30—9.45
„	79	9.40—9.55
„	80	9.50—9,65
„	81	—.——.—

פרייסטע	קוואליטעט פער דעקטאָ	פער 100 קילאגראם
קאָרן אלט	72—70	7.80—8.—
נייעס פוטטער	60	7.—7.30
„ מאלץ	62	7.30—8.85
האפער	41	7.10—7.40
קוקורוזן באנאטער נייע	75	6.30—6.25
דעטטא אנדערער	73	6,20—6,15
הירזע	—	5.80—6.25

ווייצען	פער	הערכסט	9,10
פעסטער באדען	„	פריה-אחר	9,07
	„	„	—.—
	„	מאי-יוני	6.20
	„	גערסטע	—.—
	„	האפער	7.82
	„	„	—.—
	„	רעפס	—.—

זאק מעהל		נומער	g.	kr.
דער זאק צו 100 קילאגראם		0	18	60
		„ 1	18	—
		„ 2	17	40
		„ 3	16	60
		„ 4	15	60
מיט זאק פרייא באהן		„ 5	14	40
		„ 6	13	40
		„ 7	12	40
		„ 8	11	40
		„ 8½	10	50
שפרייטוס אדער מעטאדע פרעסעפע			28	50
		קאראפאטע „ נייע	27	25

פורז-טאבעללע פאם 18. אפריל

גלדקורז	g.	kr.
וולנער-אשע	100	
דוקאטען	5	82
פפסטרייכ.אונגארישע 8 גולדען נאר.		
שטיק	9	86
דייטשע רייכסבאנקנאטען	—	61
20 מארק-שטיקע	12	20
מאטיע וזעקל	1	23
לאזע.		
1854 ער לאזע 4 פרעצענט שטאאטס-לאזע	126	—
1860 ער „ נאנצע	138	75
דעטטא „ האלבע	140	50
1864 ער לאזע צו 100 גולדען	170	50
דעטטא „ 50	170	50
אונגארישע פרעמדען-לאזע	170	50
פרייבאראל-לאזע	115	50
קאָלא רזנפטנשיינע	117	50
פרעקזער-לאזע	—	43
קרעדיט-לאזע	—	20
קלאראיס-לאזע	177	50
אונגארישע אונטערנאנ.-אנלעהן	43	25
אונגארישע אינדוסטריאל-לאזע	114	50
קלוזלבוישע-לאזע צו 10 גולדען	18	50
קראקויער לאזע 20	—	19
אפפזער-לאזע 40	18	20
טאטס-לאזע 40	44	50
ווינדישגרעץ-לאזע 40	39	50
טאלם-לאזע 20	18	75
אלגעמיינע-לאזע 20	53	50
פס.-לאזאפט לאזע 40	22	—
„ לאזע-פס.-באנק	48	25

לאזע	g.	kr.
פאמיליען לאזע צו 20 גולדען	—	24
פרייפפפער לאזע 100	131	50
„ 50	—	68
וואלדשטיין-לאזע 20	29	75
ווינדישגרעץ 20	—	37
ווינדיגרעץ	—	122
אפפער. באדען קרעדיט-לאזע	—	—
פרעגיטש פרעמדען-אנלעהן	32	50
ווערטה-פאפיערע.		
אונגארישע גולדרענטע 4%	—	96
דעטטא צו 5%	—	—
אפפזר. באדען-רענטע שטיקע פרייא	105	50
אונגארישע פאפיער-רענטע	91	25
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	—	101
פפפעטער באנאפפזר	100	80
דונענבערגישע	101	75
נאלגיטשע	102	15
באנאטער	106	50
קראאטישע אונד סלאוואנישע	102	—
אונגארישע אינדוסטריאל-אנלעהן	147	25
וויינגעהטפפס-אנלעהנס-אנלעהן	97	—
פפאזרבערגער דער אונגארישען באהנען		
קרעדיט צו 5% פרעצענט	101	75
דער אונגארישען דונאפפזרקעטען באהן צו 5% פרעצענט	95	—
דער אונגארישען אלגעמיינען באהנען.		
קרעדיט-אנשטאלט צו 5% פרעצ.	102	75
דער וויסטבאהן	99	75
„ באהן-אנלעהן 5% פרעצ.	95	—

Eigenthümer Wittwe Frau M. REIS. Verantwortlicher Redacteur MAX SZABOLCSI. Budapest, : 1885. Druck von Sam. Márkus, Grosse-Kronengasse Nr. 23.

געמאכט ווארדען אין אבעסעניען פון צו פאסען אונד אויף דיעזע ווייזע אין אפריקא דען ענגלאנדערן מאנופאקטורען צו מאכען.) דיא אפריקאנישע ראדרעשאנדענען בעשאטזונג נור איינע ראנגסט בעקאנגטע טהאטזאכע, אבער ווערכע דאקטאר אבערט קאהן זאל פאלגענדעס בעריכטען: אויף דעם גענדיגע זאמען אין אבעסעניען לעבען דיא פאלאשאס, דאס איזט פערבאנגנע, דיא נוט פון אייגענשאפט, אונד אין אלגעמיינע אונד צומעדליכע אונד אין אלגעמיינע אונד אין אלגעמיינע אונד אין אלגעמיינ

פערשיעדענע נייאנקייטען.

* (צום קאנגרעס דעס קאנגרעסמאנס) ווייזט אללער וואכענשריפט נאך קאנג לעאפאלד פאן בעלגען, שייגענדפאטער אנזערעס קראנפרייגען פרנאנגס ווערדען. קאנג לעאפאלד איזט בעקאנגטליך דער פראטעקטאר דער אפריקאנישען געזעללשאפט, דיא זיך אים דיא ענטדעקקונג דעס אנבעקאנגטען לאנדעס גראסס פערדיענסטע צוייארבען, אונד איך פיעל דאצו בייגעטראגען האט. דאס דיא איינאפאפאישע קאנגא-קאנפערענץ אונטער דעם פארזיטצע דעס פירסטען ביסמארק אין בערלין אינע פיר דען גאנצען וועלט-טהייל בעפיינדערע לאזונג געפונדען האט. דער נייע שטאאט בלייבט נאטירליך אין פרייהייט, אין וועלכעם דיא אינטערעסען אונד רעכטע אללער לאנדער, דיא אויף דער קאנגאקאנפערענץ פערטרעטען ווארען דורכאוס גלייך זיין ווערדען. צו פאללשטרעקונג אונד בעוואכונג דיעזער רעכטע אונד אינטערעסען אינט דיא אפריקאנישע געזעללשאפט אויסערזעהען, אן דערען שפיטצע דער גراسע סטאנדלע, דער איינגעטליכע עגטדעקקער משטעל, אפריקאס שטעהט. דיא האכסטע מאכט ווירד אבער קאנג לעאפאלד אין זיינען האנדען פערוויגען, דער פאן בריססעל אויס זיין נייעס קאנגטהום לייטען ווירד. אנדערערזייטס פערלייהטע, דאס דער קאנג זיינען ערסטען שוויעגערזאהן, דען ערצהערצאג פיליפ קאבורג-קהארי דיא קאנגנווירדע דעס קאנגאשטאאטעס אבטרעטען, ווילל. דער הערצאג וואהנט בעקאנגטליך אין בראבאנט אונד מיטטערלבערזייטס אין אנגאר (קאהא-רי), דיא נטער דעם הערצאגס לייגען אבריגענס אללע אין אנגאר-שען הייפשטאדט דאס ליכט דער וועלט ערבלקט. דיא שוויעגרמטטער דעם הערצאגס, קאנגין הלענע פאן בעלגען אויס וועלכעם איינע געבארענע אנגאר, זיא אויס נאמליך דיא טאכטער דעס אן אנגאר זא זעהר פערעהרטען פאלאטנס אויף אונד דיא שוויעסטער דעס ערצהערצאג אויף. (אבער דען קאנגאשטאאט וועלכעס אונד אבער דעססען גראסס בערטשונג פיר אייראפא האבען ווייר זייטצייט אינע אטטקעלייהע פערפענטליכט אונד גלייבען אונס עטצט ווייטער אויספהרלען עטטאלטען צו דיסען.)

* (אין רומאנישער פערטהיידיגונג.) אין רומאנישע אדוואקאטן נאמענס מיללע האט אין בוקארעסט אינען פאטראט אובער דיא ווייגפאהننג געהאלטען. ער פיהרטע אויס, דאסס דיא פאס געוועטצע גענען דיא ווידען גערישטעטע פערפאהרונג נוכ דער גערעכטיגקייט זאגדערן אויך דען אינטערעס-סען דעס לאנדעס צו-ווידערלייפע. ער זאגטע צום שלוסס זייגעס פאטראטעס: „וואהרס זאללען וויר דיא ווידען האבסען? זיא וואללען ארבייטען אים בראד צו האבען; דענן ווענן זיא נוכט עססען, ווידען זיא עבענזא הונגער, זיא אין רומאנען, ווענן ער נוכט צו עססען האט. וואס זאללען וויר מיט דען ווידען מאכען? זאללען וויר זיא שיעסען אדער האנגען? דאס קאנגען ווير דאך נוכט טהון. ווير מיططען אللוא טראכטען אינע ארט אינפאנגרי צו מאכען. זיא דיא ווידען לעבען צו לאططען. מאן קללאגט דיא ווידען אן, דאס זיא נוכט דען אבריגען בעוואהننערן דעס לאנדעס גللייך זינד. אן זיעס לייגט דא דיא שולד; ווייט ווייגער מגדהייט שططהט דער ווידע אין רומאנيען שططצللאן דא. אין דער שולד איזט ער דער זינדענבאק פיר אللעס, צום מאننגע הערענגررייططט האט ער אויף שרططט אונד טרططט גגننגן אننגررעכططיגקייططט צו קאططططען. ווענן ווير דען ווידען דיא בررودررهاند ررططبען, זיא طططططط